

TÜROFED TURİZM BÜLTENİ

Mart - 2020

Hazırlayan: Aslı VAZ

İÇİNDEKİLER

1.	TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1.	TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	1
1.2.	DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	7
1.2.1	İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	7
1.2.2	ANTALYA'YA GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	10
1.2.3	MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	12
1.2.4	İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	14
2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ	17
2.1.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA.....	17
2.1.1.	TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	20
2.2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ	22

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

1.1. TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

Mart ayında ülkemize gelen ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştığımızda %64,7 oranında bir düşüşle 968.537 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1'de Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye'ye Gelen Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	1.384.622	1.892.737	1.999.642	2.287.010	36,7	5,6	14,4
ŞUBAT	1.494.891	1.932.686	2.113.909	2.196.453	29,29	9,4	3,9
MART	1.944.942	2.581.201	2.746.159	968.537	32,71	6,4	-64,7
NİSAN	2.498.489	3.212.476	3.809.819		28,58	18,6	
MAYIS	3.388.560	4.206.437	4.512.020		24,14	7,3	
HAZİRAN	3.962.416	5.091.496	5.969.981		28,49	17,3	
TEMMUZ	5.845.934	6.531.670	7.413.887		11,73	13,5	
AĞUSTOS	5.305.838	6.158.597	7.016.330		16,07	13,9	
EYLÜL	4.691.972	5.425.845	5.982.789		15,64	10,2	
EKİM	3.381.691	4.238.873	4.818.001		25,34	13,6	
KASIM	1.993.329	2.405.758	2.693.151		20,69	11,9	
ARALIK	2.077.140	2.434.816	2.671.511		17,21	9,7	
TOPLAM	37.969.824	46.112.592	51.747.199		21,44	12,2	
3 AY TOP.	4.824.455	6.406.624	6.859.710	5.452.000	32,8	7,1	-20,5

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Mart Ayı Bülteni

1.2. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2020 yılı Mart ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştığımızda %67,8 oranında bir düşüşle 718.097 olarak gerçekleşmiştir.

Mart ayında ülkemize gelen 718.097 yabancı ziyaretçinin 6 427 (%90)'si günübirlikçidir.

Tablo 2'de Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 2. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	1.055.474	1.461.570	1.539.496	1.787.435	38,48	5,3	16,1
ŞUBAT	1.159.833	1.527.070	1.670.238	1.733.112	31,66	9,37	3,7
MART	1.587.007	2.139.766	2.232.358	718.097	34,83	4,3	-67,8
NİSAN	2.070.322	2.655.561	3.293.176		28,27	24	
MAYIS	2.889.873	3.678.440	4.022.254		27,29	9,4	
HAZİRAN	3.486.940	4.505.594	5.318.984		29,21	18,1	
TEMMUZ	5.075.961	5.671.801	6.617.380		11,74	16,67	
AĞUSTOS	4.658.463	5.383.332	6.307.508		15,56	17,2	
EYLÜL	4.076.630	4.792.818	5.426.818		17,57	13,23	
EKİM	2.992.947	3.755.467	4.291.574		25,48	14,27	
KASIM	1.652.795	1.966.277	2.190.622		18,97	11,4	
ARALIK	1.703.789	1.950.705	2.147.878		14,49	10,1	
TOPLAM	32.410.034	39.488.401	45.058.286		21,8	14,1	
3 AY TOP.	3.802.314	5.128.406	5.442.092	4.238.644	34,9	6,1	-22,1

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Mart Ayı Bülteni

2020 yılı Mart ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 il aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

1-İstanbul	%52,10	(374 101)
2-Edirne	%14,61	(104 914)
3-Antalya	%14,47	(103 919)
4-Artvin	%9,07	(65 119)
5-Kırklareli	%1,79	(12 874)

2020 yılı Mart ayında ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında Bulgaristan %10,96 (78 677) ile birinci, Rusya Fed. %10,91 (78 380) ile ikinci, Almanya %10,41 (74 761) ile üçüncü sıradadır. Almanya'yı Gürcistan ve İngiltere izlemektedir.

2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait Mart ayında Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 3'te belirtilmektedir.

Tablo 3. Türkiye'ye Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırması (Mart)

MİLLİYET	YILLAR			DEĞİŞİM ORANI	
	2018	2019	2020*	2019/2018	2020/2019
Cezayir	25.140	28.171	14.016	12,1	-50,2
Fas	11.545	17.731	8.090	53,6	-54,4
Güney Afrika Cumhuriyeti	3.227	5.033	1.569	56,0	-68,8
Libya	14.213	19.558	8.929	37,6	-54,3
Mısır	10.161	12.606	4.998	24,1	-60,4
Sudan	1235	1201	695	-2,8	-42,1
Tunus	12.047	17.541	7.895	45,6	-55,0
DİĞ. AFRİKA ÜLKELERİ	10.413	14.695	9.889	41,1	-32,7
TOPLAM AFRİKA	87.981	116.536	56.081	32,5	-51,9
Arjantin	4.915	4.954	1.094	0,8	-77,9
Brezilya	3.928	7.625	2.176	94,1	-71,5
Kolombiya	3.781	4.169	1.299	10,3	-68,8
Şili	647	852	501	31,7	-41,2
Venezuela	534	587	401	9,9	-31,7
DİĞ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	1497	1.421	608	-5,1	-57,2
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	15.302	19.608	6.079	28,1	-69,0
TOPLAM KUZEY AMERİKA	1.445	1.675	685	15,9	-59,1
TOPLAM ORTA AMERİKA	736	815	351	10,7	-56,9
TOPLAM AMERİKA	17.483	22.098	7.115	26,4	-67,8
Bahreyn	5.083	5.734	673	12,8	-88,3
Birleşik Arap Emirlikleri	7.124	4.855	293	-31,9	-94,0
Irak	67.664	88.819	3.269	31,3	-96,3
İsrail	29.167	25.193	5.631	-13,6	-77,6
Katar	4.352	5.646	1.507	29,7	-73,3
Kuveyt	15.309	16.820	4.007	9,9	-76,2
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	18.802	15.804	7.037	-15,9	-55,5
Lübnan	20.296	24.370	6.967	20,1	-71,4
Suudi Arabistan	37.261	30.674	3.591	-17,7	-88,3
Ürdün	20.203	22.074	7.369	9,3	-66,6
Yemen	3.078	3.115	1.003	1,2	-67,8
DİĞ. BATI ASYA ÜLKELERİ	24.237	36.933	20.992	52,4	-43,2
TOPLAM BATI ASYA	252.576	280.037	62.339	10,9	-77,7
Bangladeş	1.562	1.640	465	5,0	-71,6
Çin Halk Cumhuriyeti	32.652	32.115	871	-1,6	-97,3
Endonezya	13.585	13.259	2.515	-2,4	-81,0
Filipinler	7.545	10.130	3.478	34,3	-65,7
Hindistan	10.561	15.691	4.470	48,6	-71,5

İran	387.825	240.299	1.974	-38,0	-99,2
Malezya	8.761	11.339	3.753	29,4	-66,9
Pakistan	8.395	9.599	3.698	14,3	-61,5
Singapur	2.081	2.673	1.076	28,4	-59,7
Tayland	4.342	4.864	760	12,0	-84,4
DİĞ. GÜNEY ASYA ÜLKELERİ	18.557	21.374	6.988	15,2	-67,3
TOPLAM GÜNEY ASYA	495.866	362.983	30.048	-26,8	-91,7
TOPLAM ASYA	748.442	643.020	92.387	-14,1	-85,6
Almanya	220.198	191.692	74.761	-12,9	-61,0
Avusturya	17.083	15.658	6.031	-8,3	-61,5
Belçika	18.682	21.314	7.353	14,1	-65,5
Çekya	4.054	4.614	1.634	13,8	-64,6
Danimarka	14.279	11.571	3.798	-19,0	-67,2
Finlandiya	5.007	4.403	1.651	-12,1	-62,5
Fransa	32.595	39.680	17.097	21,7	-56,9
Hollanda	28.307	36.409	13.660	28,6	-62,5
İngiltere	64.766	66.837	29.867	3,2	-55,3
İrlanda	3.352	2.974	1.410	-11,3	-52,6
İspanya	12.551	14.772	5.413	17,7	-63,4
İsveç	17.107	15.996	4.250	-6,5	-73,4
İsviçre	12.485	13.227	4.628	5,9	-65,0
İtalya	19.205	22.603	1.782	17,7	-92,1
İzlanda	322	357	35	10,9	-90,2
Lüksemburg	292	198	99	-32,2	-50,0
Macaristan	4.385	5.286	1.839	20,5	-65,2
Norveç	10.040	8.482	2.231	-15,5	-73,7
Polonya	10.735	13.497	4.768	25,7	-64,7
Portekiz	2.644	3.081	984	16,5	-68,1
Slovakya	2.176	2.183	926	0,3	-57,6
Yunanistan	31.647	73.903	9.769	133,5	-86,8
TOPLAM AVRUPA OECD	531.912	568.737	193.986	6,9	-65,9
Arnavutluk	8.598	10.602	3.245	23,3	-69,4
Bosna Hersek	7.756	9.918	4.268	27,9	-57,0
Bulgaristan	146.244	208.237	78.677	42,4	-62,2
Estonya	2205	1.467	936	-33,5	-36,2
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	555	781	206	40,7	-73,6
Hırvatistan	3.222	4.965	2.018	54,1	-59,4
Karadağ	1.878	2.201	1.011	17,2	-54,1
Kosova	7.722	8.767	3.813	13,5	-56,5
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti	14.683	17.812	7.507	21,3	-57,9
Letonya	1.873	1.921	1.009	2,6	-47,5
Litvanya	3.350	3.593	1.588	7,3	-55,8
Malta	715	827	262	15,7	-68,3
Romanya	27.043	32.106	15.003	18,7	-53,3

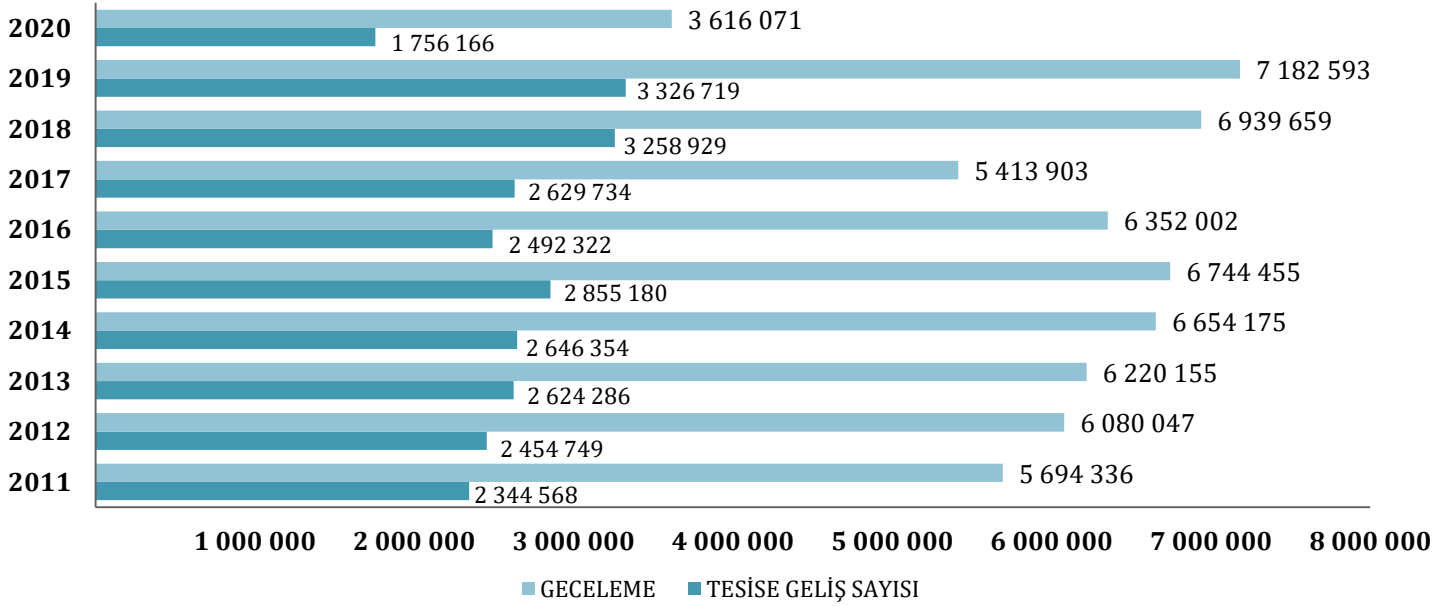

Sırbistan	12.844	15.371	8.504	19,7	-44,7
Slovenya	2.289	3.665	1.063	60,1	-71,0
DİĞ. AVRUPA OECD DIŐI ÜLKELERİ	125	142	48	13,6	-66,2
TOPLAM AVRUPA OECD DIŐI	241.102	322.375	129.158	33,7	-59,9
TOPLAM AVRUPA	773.014	891.112	323.144	15,3	-63,7
Azerbaycan	57.896	60.991	15.256	5,3	-75,0
Belarus	3.984	4.458	2.417	11,9	-45,8
Ermenistan	3.456	3.991	965	15,5	-75,8
Gürcistan	168.005	138.371	62.697	-17,6	-54,7
Kazakistan	14.973	18.554	8.217	23,9	-55,7
Kırgızistan	8.067	8.839	4.480	9,6	-49,3
Moldova	7.737	8.014	4.355	3,6	-45,7
Özbekistan	22.164	16.995	9.869	-23,3	-41,9
Rusya Fed.	97.438	139.253	78.380	42,9	-43,7
Tacikistan	3.256	4.021	2.142	23,5	-46,7
Türkmenistan	19.142	22.672	1.633	18,4	-92,8
Ukrayna	43.289	47.410	22.548	9,5	-52,4
TOPLAM B.D.T.	449.407	473.569	212.959	5,4	-55,0
Amerika Birleşik Devletleri	27.764	38.671	13.192	39,3	-65,9
Avustralya	3.885	4.782	2.101	23,1	-56,1
Güney Kore	11.276	16.326	305	44,8	-98,1
Japonya	5.900	7.752	2.549	31,4	-67,1
Kanada	7.179	8.747	3.226	21,8	-63,1
Meksika	2.502	3.795	2.903	51,7	-23,5
Yeni Zelanda	693	749	276	8,1	-63,2
TOPLAM DİĞER OECD	59.199	80.822	24.552	36,5	-69,6
TOPLAM MİLLİYETSİZ	4.221	5.135	1.815	21,7	-64,7
TOPLAM OKYANUSYA	19	66	44	247,4	-33,3
YABANCI TOPLAM	2.139.766	2.232.358	718.097	4,3	-67,8

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Mart Ayı Bülteni

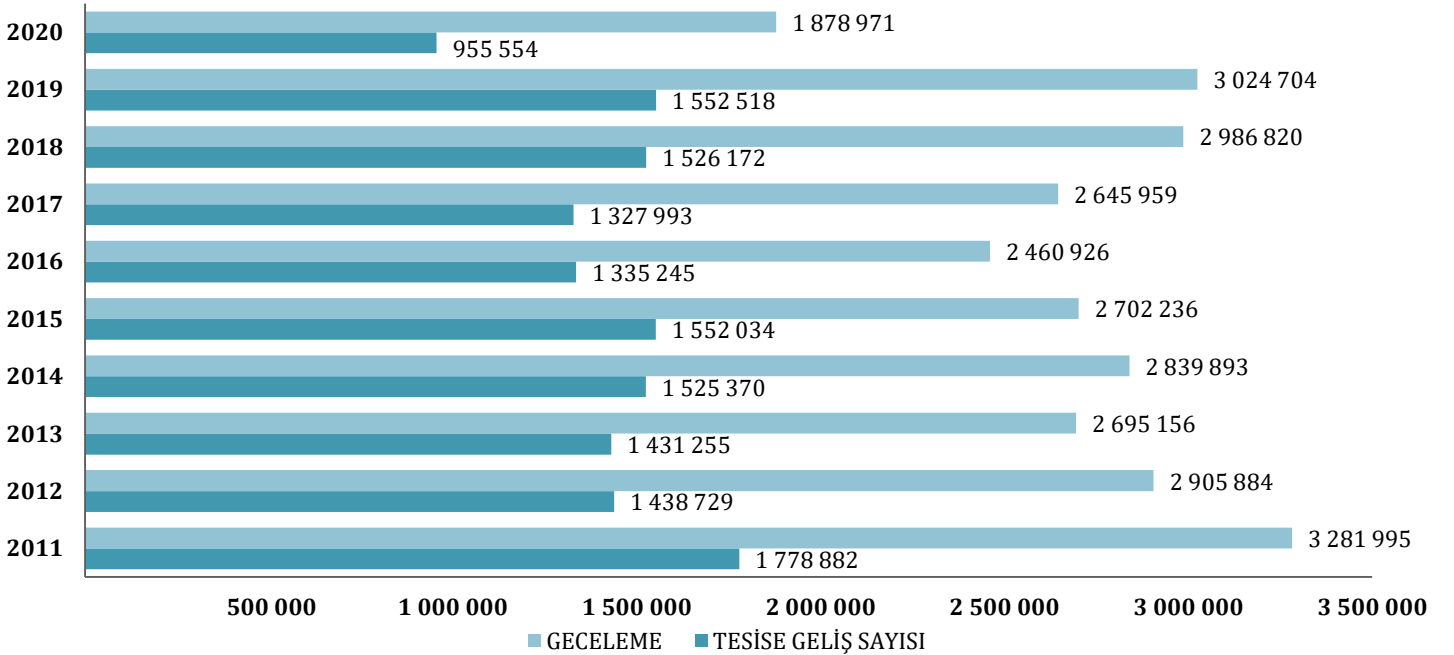
2011 – 2020 yılları arasında, Mart ayında ülkemizdeki Turizm İşletme Belgeli konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 1’de belirtilmiştir.

Şekil 1. Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

2011 – 2020 yılları arasında, Mart ayında ülkemizdeki Mahalli İdarelerce Belgelendirilen konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 2’de belirtilmiştir.

Şekil 2. Mahalli İdarelerce Belgelendirilen Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

En önemli turizm merkezlerimizden olan İstanbul, Antalya, Muğla ve İzmir'e Şubat ayında gelen ziyaretçi istatistikleri aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.2.1 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Mart ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçen yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında %67,9 oranında düşüş göstererek 374.101 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4'te İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

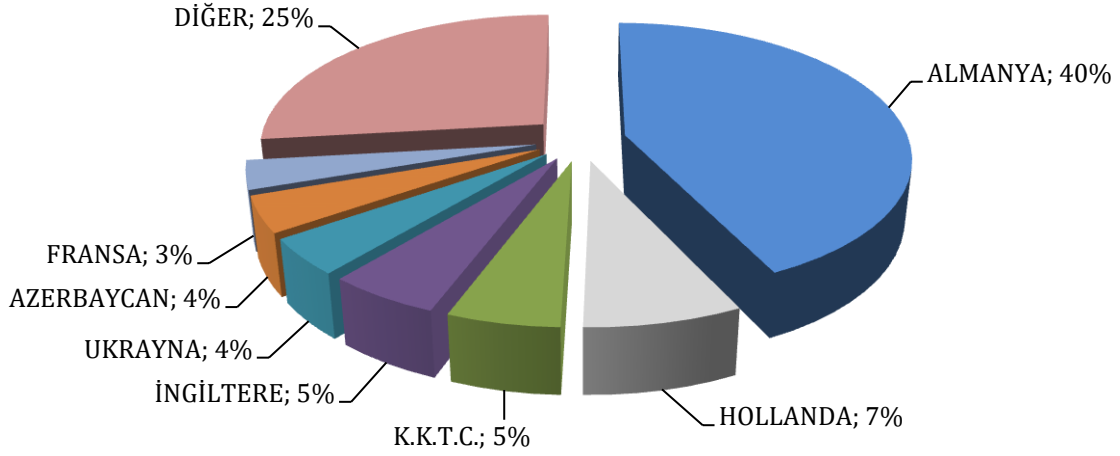
Tablo 4. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	559.372	831.307	918.949	1.017.034	48,61	10,5	10,7
ŞUBAT	590.175	848.510	984.689	962.151	43,77	16,1	-2,3
MART	742.479	1.073.002	1.165.591	374.101	44,52	8,6	-67,9
NİSAN	835.614	1.144.041	1.329.868		36,91	16,2	
MAYIS	830.019	984.028	1.016.809		18,55	3,3	
HAZİRAN	827.494	1.100.389	1.361.302		32,98	23,7	
TEMMUZ	1.319.549	1.502.397	1.666.319		13,86	10,9	
AĞUSTOS	1.247.384	1.391.036	1.540.120		25,14	10,7	
EYLÜL	1.045.896	1.235.301	1.359.175		30,22	10	
EKİM	1.122.266	1.230.079	1.347.554		9,61	9,55	
KASIM	831.982	1.014.984	1.088.372		22	7,2	
ARALIK	888.365	1.077.925	1.127.915		21,34	4,6	
TOPLAM	10.840.595	13.432.990	14.906.663		23,9	11,0	
3 AY TOP.	1.892.026	2.752.819	3.069.229	2.353.286	45,5	11,5	-23,3

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Mart Bülteni

2020 yılı Mart ayında İstanbul'a gelen toplam yabancı ziyaretçi sayısının en yüksek oranını %9,48 ile Alman ziyaretçiler oluşturmaktadır. Bu ziyaretçileri sırasıyla; Rusya Fed. %8,74, İngiltere %4,31, Fransa %3,74, Cezayir %3,74, Ukrayna %3,69 ve diğer ülkeler: %45,41 ile takip etmektedir.

Mart ayında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmektedir.

2019 - 2020 yıllarının Mart aylarında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 5'te belirtilmiştir.

Tablo 5. İstanbul'a Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Mart)

S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)	S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)
1	ALMANYA	86.593	35.460	-59,1	56	GÜNEY AFRİKA CUM.	4.908	1.521	-69,0
2	RUSYA FEDERASYONU	63.266	32.709	-48,3	57	FİLİPİNLER	3.811	1.509	-60,4
3	İNGİLTERE	36.116	16.118	-55,4	58	FİLİSTİN	4.145	1.460	-64,8
4	FRANSA	35.918	15.484	-56,9	59	KATAR	5.440	1.442	-73,5
5	CEZAYİR	27.843	13.984	-97,9	60	MOLDOVA	3.366	1.437	-57,3
6	UKRAYNA	32.077	13.795	-57,0	61	İTALYA	21.062	1.424	-93,2
7	AMERİKA B.D.	34.182	12.131	-64,5	62	LİTVANYA	2.910	1.350	-53,6
8	HOLLANDA	24.290	9.704	-60,1	63	İRAN	85.096	1.334	-98,4
9	ÖZBEKİSTAN	16.655	9.391	-43,6	64	TÜRKMENİSTAN	21.506	1.286	-94,0
10	LİBYA	19.405	8.855	-54,4	65	ÇEKYA	3.178	1.265	-60,2
11	FAS	17.364	7.985	-54,0	66	MACARİSTAN	3.565	1.253	-64,9
12	TUNUS	17.421	7.843	-55,0	67	NORVEÇ	3.566	1.251	-64,9
13	AZERBAYCAN	21.634	7.253	-66,5	68	MAKEDONYA	3.036	1.195	-60,6
14	KAZAKİSTAN	16.767	6.993	-58,7	69	SOMALİ	1.200	1.194	-0,5
15	LÜBNAN	22.991	6.581	-71,4	70	KOLOMBİYA	3.664	1.182	-67,7
16	ÜRDÜN	17.523	5.905	-66,3	71	ETİYOPYA	985	1.168	18,6
17	SURİYE	12.285	5.669	-53,9	72	İRLANDA	2.644	1.093	-58,7
18	İSPANYA	14.048	5.217	-62,9	73	ARJANTİN	4.849	1.057	-78,2
19	ROMANYA	11.944	5.057	-57,7	74	SİNGAPUR	2.619	1.001	-61,8
20	BELÇİKA	13.184	4.969	-62,3	75	SLOVENYA	2.680	991	-63,0
21	İSRAİL	19.782	4.821	-71,6	76	UMAN	4.434	955	-78,5
22	MISIR	12.054	4.467	-62,9	77	YEMEN	3014	952	-68,4

23	AVUSTURALYA	10.817	4.260	-60,6	78	LETONYA	1.586	851	-46,3
24	KIRGIZİSTAN	8.285	4.182	-49,5	79	PORTEKİZ	2787	837	-70,0
25	KUVEYT	16.762	3.942	-76,5	80	FİNLANDİYA	2.452	768	-68,7
26	BULGARİSTAN	8.048	3.778	-53,1	81	MOĞOLİSTAN	1.362	740	-45,7
27	MALEZYA	10.930	3.658	-66,5	82	TAYLAND	4.388	716	-83,7
28	HİNDİSTAN	1.315	3.602	-72,3	83	ÇİN HALK CUM.	27.835	690	-97,5
29	İSVEÇ	12.252	3.563	-70,9	84	SUDAN	1.170	679	-42,0
30	SUUDİ ARABİSTAN	28.670	3.530	-87,7	85	BAHREYN	4.359	671	-84,6
31	PAKİSTAN	9.183	3.471	-62,2	86	ESTONYA	1.230	637	-48,2
32	İSVİÇRE	9.202	3.360	-63,5	87	ERİTE	833	625	-25,0
33	KOSOVA	7.472	3.181	-57,4	88	KARADAĞ	1.328	579	-56,4
34	KANADA	8.089	3.004	-62,9	89	SLOVAKYA	1.438	508	-64,7
35	YUNANİSTAN	11.444	2.773	-75,8	90	HONG KONG	1.894	503	-73,4
36	AFGANİSTAN	3.800	2.735	-28,0	91	SENEGAL	867	498	-42,6
37	K.K.T.C.	7.025	2.604	-62,9	92	ŞİLİ	773	480	-37,9
38	ENDONEZYA	12.837	2.399	-81,3	93	ERMENİSTAN	1342	443	-67,0
39	BOSNA HERSEK	6.023	2.389	-60,3	94	ZAİRE	632	437	-30,9
40	MEKSİKA	2.986	2.389	-20,0	95	BANGLADEŞ	1555	435	-72,0
41	JAPONYA	7.295	2.357	-67,7	96	VENEZUELA	548	388	-29,2
42	DANİMARKA	6.913	2.321	-66,4	97	MAURİTİUS	629	381	-39,4
43	YUGOSLAVYA	5.055	2.193	-56,6	98	NEPAL	654	359	-45,1
44	BREZİLYA	7.273	2.101	-71,1	99	ANGOLA	949	330	-65,2
45	ARNAVUTLUK	5.273	2.075	-60,7	100	KAMERUN	723	304	-58,0
46	GÜRCİSTAN	5.733	2.065	-64,0	101	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	4835	291	-94,0
47	NİJERYA	2.789	1.980	-29,0	102	GÜNEY KORE CUMH.	14680	265	-98,2
48	POLONYA	4.900	1.893	-61,4	103	KENYA	534	261	-51,1
49	TACİKİSTAN	3.781	1.845	-51,2	104	MALTA	811	259	-68,1
50	TAYVAN	11.240	1.775	-84,2	105	YENİ ZELLANDA	675	253	-62,5
51	AVUSTURALYA	4.087	1.746	-57,3	106	UGANDA	343	229	-33,2
52	IRAK	45.403	1.713	-96,2	107	FİLDİŞİ SAHİLLERİ	299	220	-0,3
53	HIRVATİSTAN	3.593	1.677	-53,3	108	CİBUTİ	250	219	-12,4
54	BELARUS	3.161	1.597	-49,5	109	PERU	466	205	-56,0
55	HAYMATLOS	4.566	1.569	-65,6	110	DİĞER	8.342	3.662	-56,1

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri 2020 – Mart Ayı Bülteni

1.2.2. ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Mart ayında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında %56,4 oranında düşüş göstererek 121.602 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 6'da Antalya'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 6. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

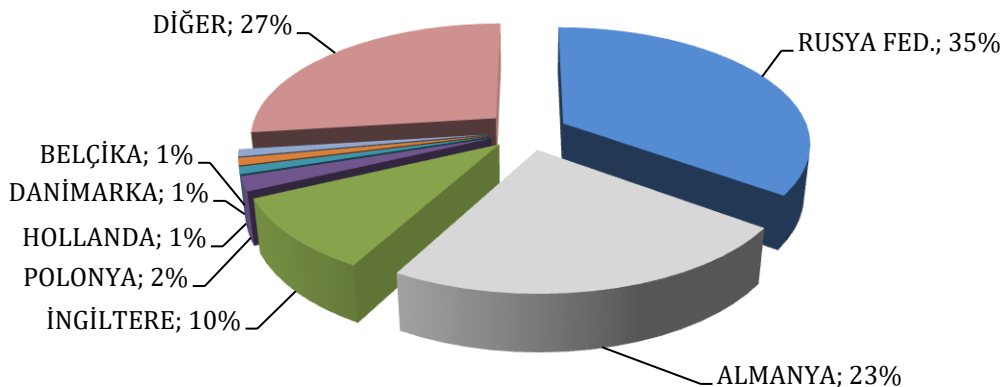
AY	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	95.148	87.310	90.835	139.307	186.225	-8,2	3,6	53,3	33,7
ŞUBAT	108.164	84.612	101.371	152.801	202.769	-21,8	19,8	50,7	32,7
MART	257.441	165.741	264.987	279.097	121.602	-35,6	59,9	5,32	-56,4
NİSAN	373.764	517.360	687.621	954.620		38,4	32,9	38,8	
MAYIS	639.227	1.056.971	1.565.641	1.707.579		65,4	48,1	9,06	
HAZİRAN	712.953	1.473.621	1.922.714	2.228.992		106,7	30,5	15,9	
TEMMUZ	1.013.912	1.819.502	2.170.165	2.553.458		79,5	19,3	17,6	
AĞUSTOS	1.007.801	1.760.500	2.085.540	2.509.303		74,7	18,5	20,3	
EYLÜL	934.545	1.527.523	1.894.391	2.184.130		63,5	24	15,3	
EKİM	791.718	982.441	1.376.280	1.658.534		24,1	40,1	20,5	
KASIM	140.637	141.444	277.083	340.834		0,6	95,9	23,0	
ARALIK	106.603	121.937	199.330	243.056		14,4	63,5	21,9	
TOPLAM	6.181.913	9.738.962	12.635.958	14.951.711		57,5	29,7	18,3	
3 AY TOP.	460.753	337.663	457.193	571.205	510.596	-15,4	11,8	52	-10,6

*Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği verilerinden derlenmiştir. 2020-Mart Ayı Bülteni

2020 yılının Mart ayında Antalya'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; Rusya Fed., Almanya, İngiltere, Polonya ve Hollanda'dır.

En önemli kaynak pazarımız olan Rusya Federasyonu, Antalya'ya gelen ziyaretçi sayısında geçen yılın aynı ayına göre %38 oranında düşüş göstermiştir. İkinci kaynak pazarımız olan Almanya'da ise, gelen ziyaretçi sayısı geçen senenin aynı ayına göre %63 oranında düşüş göstermiştir.

Mart ayında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Mart aylarında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 7'de belirtilmiştir.

Tablo 7. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Mart)

MİLLİYETİ	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
ALMANYA	109.189	45.992	91.683	77.881	28.396	-57,9	127,6	-15,1	-63,5
RUSYA FED.	2.653	24.314	37.672	68.303	42.311	816,5	56,2	81,3	-38,1
İRAN	38.204	29.782	32.536	16.190	89	-22	9,9	-50,2	-99,5
İNGİLTERE	16.657	8.540	14.298	22.467	11.853	-48,7	70,7	57,1	-47,2
İSRAİL	8.559	4.571	9.981	4.697	772	-46,6	120,3	-52,9	-83,6
DANİMARKA	8.515	4.547	5.971	3.962	1.356	-46,6	35	-33,6	-65,8
BELÇİKA	8.391	2.879	5.271	5.206	1.220	-65,7	104,3	-1,2	-76,6
POLONYA	843	411	5.336	6.297	1.886	-51,3	1.215,60	18,00	-70,0
HOLLANDA	7.191	4.223	3.915	6.536	1.533	-41,3	2,9	66,9	-76,5
NORVEÇ	5.154	3.215	3.507	3.162	943	-37,6	8,1	-9,8	-70,2
AVUSTURYA	3.076	1.119	2.374	2.253	871	-63,6	160,6	-5,1	-61,3
İSVİÇRE	2.786	767	2.340	3.119	936	-72,5	247,1	33,3	-70,0
İSVEÇ	3.170	1.072	2.085	2.969	532	-66,2	104,8	42,4	-82,1
ÜRDÜN	462	448	1.797	2.648	824	-3	306,5	47,4	-68,9
FİNLANDİYA	2.779	49	1.471	273	837	-98,2	2.902,00	-81,40	206,6
FRANSA	808	485	1.078	1.761	774	-40	171,8	63,4	-56,0
IRAK	170	688	1.093	1.533	51	304,7	61,3	40,3	-96,7
UKRAYNA	1.122	1.717	1.088	1.168	522	53	-36,6	7,4	-55,3
LİTVANYA	675	97	1037	436	92	-85,6	969,1	-58	-78,9
K.K.T.C.	696	777	791	781	366	11,6	31,7	-1,3	-53,1
ROMANYA	867	76	855	1727	718	-91,2	1.030,30	102,00	-58,4
ÇEKYA	338	470	817	1109	262	39,1	79,6	35,7	-76,4
SLOVAKYA	278	256	559	528	309	-7,9	118,4	-5,5	-41,5
MACARİSTAN	507	65	515	1184	357	-87,2	692,3	129,9	-69,8
İTALYA	417	182	437	502	134	-56,4	140,1	14,9	-73,3
BELARUS	114	298	324	560	313	161,4	13,1	72,8	-44,1
KAZAKİSTAN	126	288	326	1200	968	128,6	16,3	268,1	-19,3
HİNDİSTAN	105	22	126	67	70	-79,1	481,8	-46,8	4,5
HIRVATİSTAN	484	37	122	814	106	-92,4	237,8	567,2	-87,0
MOLDOVA	31	65	95	111	71	109,7	46,2	16,8	-36,0
ÖZBEKİSTAN	27	56	86	130	102	107,4	53,6	51,2	-21,5
SLOVENYA	502	61	73	946	43	-87,9	23	1195,9	-95,5
KORE CUMH	33	39	47	79	10	18,2	20,5	68,1	-87,3
ENDONEZYA	9	6	18	25	5	-33,3	200	38,9	-80,0
DİĞER	5.470	3.356	7.409	8.271	103.927	-38,7	132,3	11,6	1.156,5
T.C.	27.033	24.771	28.618	30.202	17.675	-8,4	16,5	5,5	-41,5
TOPLAM	257.441	165.741	265.682	279.097	121.602	-35,6	70,8	5	-56,4

*Kaynak: Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği den derlenmiştir. 2020 -Mart Ayı Bülteni

1.2.3.MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılı Mart ayında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında %74,4 oranında düşüş göstererek 3.159 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 8'de Muğla'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

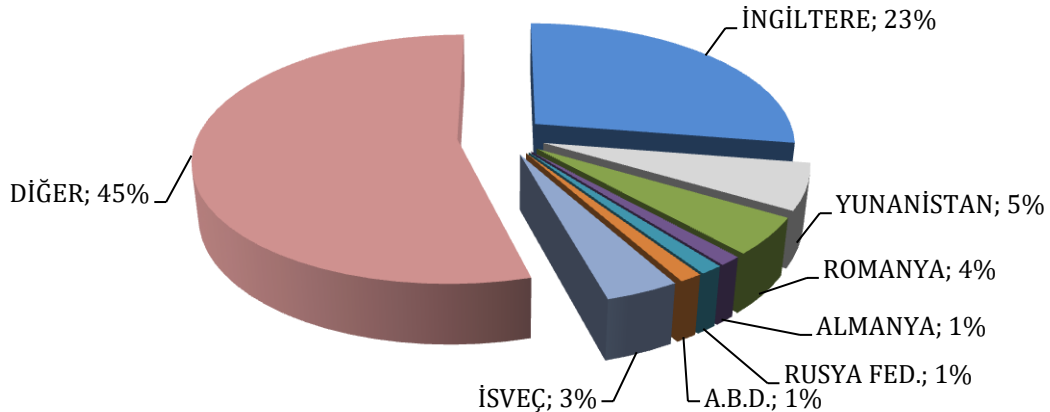
Tablo 8. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	5.580	5.115	3.942	4.468	-8,3	-22,9	13,3
ŞUBAT	5.361	3.690	4.372	4.822	-31,2	18,5	10,2
MART	10.561	19.056	12.321	3.159	80,4	-35,3	-74,4
NİSAN	77.180	109.337	150.615		41,7	37,8	
MAYIS	249.731	344.158	400.237		37,8	16,2	
HAZİRAN	342.526	474.035	541.172		38,4	14,2	
TEMMUZ	423.812	554.196	638.859		30,8	15,3	
AĞUSTOS	425.513	553.949	676.218		30,2	22,1	
EYLÜL	366.030	459.863	539.208		25,6	17,3	
EKİM	167.877	254.175	273.896		51,4	7,8	
KASIM	9.971	18.318	16.004		83,7	-12,6	
ARALIK	5.337	9.223	9.806		72,8	6,3	
TOPLAM	2.089.479	2.805.115	3.266.650		34,3	16,5	
3 AY TOPLAM	21.502	27.861	20.635	12.449	29,6	-25,9	-39,7

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Mart Ayı Bülteni

2020 yılının Mart ayında Muğla'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; İngiltere, Yunanistan, Romanya, Almanya ve Rusya Federasyonu'dur.

Mart ayında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Mart aylarında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 9'da belirtilmiştir.

Tablo 9. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Mart)

MİLLİYETİ	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
ALMANYA	2.986	148	1.974	138	42	-95	1234	-93	-70
AMERİKA	60	48	63	53	17	-20	31	-16	-68
AVUSTRALYA	24	12	34	21	10	-50	183	-38	-52
AVUSTURYA	22	6	50	11	0	-73	733	-78	-100
AZERBAYCAN	11	3	9	12	0	-73	200	33	-100
BELÇİKA	39	187	8	11	0	379	-96	38	-100
BELARUS	4	1	3	5	2	-75	200	67	-60
BULGARİSTAN	28	17	36	31	7	-39	112	-14	-77
ÇEKYA	1	2	15	1	7	100	650	-93	600
DANİMARKA	945	8	9	6	3	-99	13	-33	-50
FİNLANDİYA	28	5	10	5	3	-82	100	-50	-40
FRANSA	83	358	53	269	8	331	-85	408	-97
G.AFRİKA C.	12	7	14	17	4	-42	100	21	-76
HOLLANDA	477	49	45	42	8	-90	-8	-7	-81
İNGİLTERE	7.770	4142	8.195	5.110	715	-47	98	-38	-86
İRAN	9	265	33	10	0	2844	-88	-70	-100
İRLANDA	58	43	68	41	5	-26	58	-40	-88
İSPANYA	21	15	21	12	3	-29	40	-43	-75
İSRAİL	436	754	2.352	552	1	73	212	-77	-100
İSVEÇ	1047	15	23	22	14	-99	53	-4	-36
İSVİÇRE	158	22	28	65	8	-86	27	132	-88
İTALYA	114	40	48	41	4	-65	20	-15	-90
JAPONYA	10	5	6	5	1	-50	20	-17	-80
KANADA	17	22	41	36	6	29	86	-12	-83
KAZAKİSTAN	2	13	0	9	1	550	-100	-	-89
LETONYA	4	6	99	8	5	50	1550	-92	-38
LİTVANYA	32	10	80	9	6	-69	700	-89	-33
LÜBNAN	1	0	5	4	0	-100	-	-20	-100
MACARİSTAN	6	4	6	4	1	-33	50	-33	-75
NORVEÇ	162	51	12	12	3	-69	-76	0	-75
POLONYA	17	26	74	33	2	53	185	-55	-94
PORTEKİZ	1	11	19	6	0	1000	73	-68	-100
ROMANYA	23	22	53	30	123	-4	141	-43	310
RUSYA FED.	27	29	35	64	24	7	21	83	-63
SİRBİSTAN	9	4	14	13	5	-56	250	-7	-62
SLOVAKYA	5	3	4	7	1	-40	33	75	-86
SLOVENYA	2	0	0	1	0	-100	-	-	-100
SUUDİ	1	3	5	7	0	200	67	40	-100

ARABİSTAN									
UKRAYNA	39	35	34	65	12	-10	-3	91	-82
ÜRDÜN	23	108	211	84	0	370	95	-60	-100
YENİ ZELANDA	7	8	17	12	1	14	113	-29	-92
YUNANİSTAN	785	480	587	1579	166	-39	22	169	-89
DİĞER	184	122	690	241	28	-34	466	-65	-88
YABANCI TURİST	15.690	7.112	15.150	8.718	1.248	-55	113	-42	-86
YERLİ TURİST	3.653	3.449	3.906	3.603	1.911	-6	13	-8	-47
GENEL TOPLAM	19.343	10.561	19.056	12.321	3.159	-45	80	-35	-74

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 – Mart Ayı Bülteni

1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Mart ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında %54,7 oranında düşüş göstererek 37.116 olarak gerçekleşmiştir.

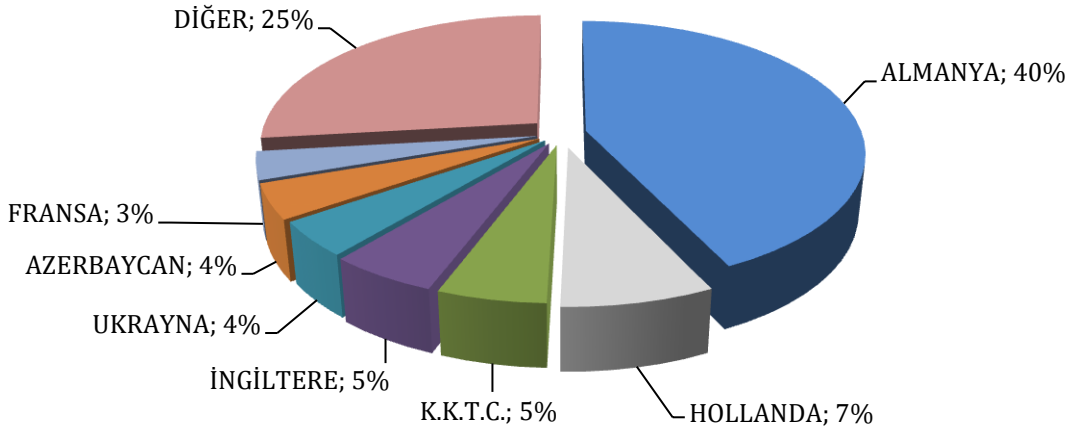
Tablo 10'da İzmir'e gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 10. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	49.719	67.297	57.311	77.311	35,4	-14,8	34,9
ŞUBAT	49.105	65.492	56.917	77.501	33,4	-13,1	36,2
MART	67.610	66.779	81.905	37.116	-1,2	22,7	-54,7
NİSAN	91.119	99.613	125.049		9,3	25,5	
MAYIS	112.634	123.218	145.855		9,4	18,3	
HAZİRAN	156.058	209.172	259.184		34	23,9	
TEMMUZ	248.714	334.819	342.766		34,6	2,4	
AĞUSTOS	241.832	260.900	317.131		7,9	21,6	
EYLÜL	178.891	196.522	242.157		9,9	23,2	
EKİM	111.929	128.797	172.004		15,1	33,5	
KASIM	53.685	59.913	80.172		11,6	33,8	
ARALIK	61.976	70.766	94.736		14,2	33,8	
TOPLAM	1.423.272	1.683.288	1.975.187		18,3	17,3	
3 AYLIK TOP.	166.434	199.568	196.133	191.928	19,9	-1,7	-2,1

*Kaynak: İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 – Mart Ayı Bülteni

Mart ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

İzmir'e gelen yabancı ziyaretçilerin rakamları incelendiğinde; 2020 yılının Mart ayında en çok ziyaretçi gönderen ilk 5 ülke sırasıyla; Almanya %40, Hollanda %7, K.K.T.C. %5, İngiltere %5 ve Ukrayna %4'tür.

2020 yılının Mart ayında İzmir'e gelen ziyaretçi sayısının yaklaşık %62'sini yabancı ziyaretçiler oluşturmuştur.

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Şubat aylarında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 11'de belirtilmiştir.

Tablo 11. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Mart)

MİLLİYETİ	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
A.B.D.	198	268	250	337	171	35	-7	35	-49
ALMANYA	16.022	9.799	10.818	13.305	5.378	-39	10	23	-60
ARJANTİN	2	5	58	22	2	150	1.060	-62	-91
ARNAVUTLUK	24	37	22	22	1	54	-41	0	-95
AVUSTRALYA	27	17	53	36	62	-37	212	-32	72
AVUSTURYA	576	538	728	701	206	-7	35	-4	-71
AZERBAYCAN	28	31	83	857	513	11	168	933	-40
BANGLADEŞ	0	1	0	3	3	-	-100	-	0
BELARUS	8	12	14	6	17	50	17	-57	183
BELÇİKA	5	678	343	405	286	13.460	-49	18	-29
BOSNA HERSEK	15	7	5	22	11	-53	-29	340	-50
BREZİLYA	18	16	157	111	7	-11	881	-29	-94
BULGARİSTAN	150	211	340	331	230	41	61	-3	-31
CEZAYİR	5	8	15	20	2	60	88	33	-90
ÇEKYA	8	17	11	12	6	113	-35	9	-50
ÇİN HALK CUM.	24	16	65	113	3	-33	306	74	-97
DANİMARKA	1.266	36	44	26	16	-97	22	-41	-38
ENDONEZYA	1	1	63	89	53	0	6.200	41	-40
ESTONYA	2	5	5	8	1	150	0	60	-88

FAS	18	14	9	11	13	-22	-36	22	18
FİLİPİNLER	116	66	1.049	966	247	-43	1.489	-8	-74
FİNLANDİYA	17	9	12	13	3	-47	33	8	-77
FRANSA	190	726	450	454	291	282	-38	1	-36
G.KIBRIS RUM YÖN.	25	22	15	23	4	-12	-32	53	-83
G. KORE	63	22	46	147	16	-65	109	220	-89
GÜNEY AFRİKA CUM.	1	5	5	4	6	400	0	-20	50
GÜRCİSTAN	16	26	116	119	39	63	346	3	-67
HIRVATİSTAN	16	35	113	159	14	119	223	41	-91
HİNDİSTAN	39	46	472	461	59	18	926	-2	-87
HOLLANDA	1.705	1.626	2.190	2.246	835	-5	35	3	-63
IRAK	6	22	28	32	15	267	27	14	-53
İNGİLTERE	1.510	1.735	1.179	1.244	569	15	-32	6	-54
İRAN	8.787	8.009	114	7.856	24	-9	-99	6.791	-100
İRLANDA	16	26	38	77	50	63	46	103	-35
İSPANYA	42	62	43	65	30	48	-31	51	-54
İSRAİL	0	9	3	5	1		-67	67	-80
İSVEÇ	1.152	25	25	48	17	-98	0	92	-65
İSVİÇRE	608	254	376	596	250	-58	48	59	-58
İTALYA	154	201	175	203	52	31	-13	16	-74
İZLANDA	2	1	7	2	0	-50	600	-71	-100
JAPONYA	23	31	82	37	62	35	165	-55	68
K.K.T.C.	1.061	1.245	1.436	1.125	589	17	15	-22	-48
KANADA	35	43	49	106	26	23	14	116	-75
KARADAĞ	4	3	36	24	2	-25	1.100	-33	-92
KAZAKİSTAN	8	16	18	16	21	100	13	-11	31
KIRGIZİSTAN	7	5	10	11	4	-29	100	10	-64
KOLOMBİYA	11	2	439	405	71	-82	21.850	-8	-82
KOSOVA	6	6	14	26	4	0	133	86	-85
KUVEYT	3	0	0	4	25	-100	-	-	525
LETONYA	10	20	23	25	7	100	15	9	-72
LİBYA	4	2	1	2	4	-50	-50	100	100
LİTVANYA	25	14	8	13	7	-44	-43	63	-46
LÜBNAN	7	26	12	17	13	271	-54	42	-24
LÜKSEMBURG	1	3	9	4	0	200	200	-56	-100
MACARİSTAN	5	7	20	14	6	40	186	-30	-57
MAKEDONYA	15	16	20	28	13	7	25	40	-54
MALEZYA	2	4	5	3	5	100	25	-40	67
MEKSİKA	6	150	396	677	476	2.400	164	71	-30
MISIR	4	7	45	40	9	75	543	-11	-78
MİLLİYETSİZ	18	23	18	65	31	28	-22	261	-52
MOLDOVA CUM.	5	7	8	5	16	40	14	-38	220
NORVEÇ	302	27	14	28	11	-91	-48	100	-61

ÖZBEKİSTAN	2	5	5	21	3	150	0	320	-86
PAKİSTAN	0	14	1	7	4		-93	600	-43
POLONYA	136	119	153	179	69	-13	29	17	-61
PORTEKİZ	14	32	14	41	16	129	-56	193	-61
ROMANYA	30	49	124	82	42	63	153	-34	-49
RUSYA FED.	73	180	516	337	74	147	187	-35	-78
SİNGAPUR	3	4	5	6	2	33	25	20	-67
SLOVAKYA	17	6	9	14	5	-65	50	56	-64
SLOVENYA	10	7	10	1	6	-30	43	-90	500
SURİYE	19	12	37	34	31	-37	208	-8	-9
ŞİLİ	3	4	1	13	2	33	-75	1.200	-85
TAYLAND	12	9	3	10	4	-25	-67	233	-60
TUNUS	5	13	1	9	3	160	-92	800	-67
TÜRKMENİSTAN	5	8	26	31	5	60	225	19	-84
UKRAYNA	121	122	665	661	434	1	445	-1	-34
ÜRDÜN	3	3	14	7	11	0	367	-50	57
VENEZÜELLA	1	0	4	0	0	-100	-	-100	-
YENİ ZELANDA	5	3	5	5	6	-40	67	0	20
YUNANİSTAN	2.209	871	853	2.011	194	-61	-2	136	-90
DİĞER	54	78	157	207	96	44	101	32	-54
YABANCI TOPLAM	37.154	27.846	24.818	37.515	11.920	-25	-11	51	-68
TÜRKİYE	35.559	39.764	41.961	44.390	25.196	12	6	6	-43
GENEL TOPLAM	72.713	67.610	66.779	81.905	37.116	-7	-1	23	-55

*Kaynak: İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 – Mart Ayı Bülteni

2. TÜRKİYE’NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ

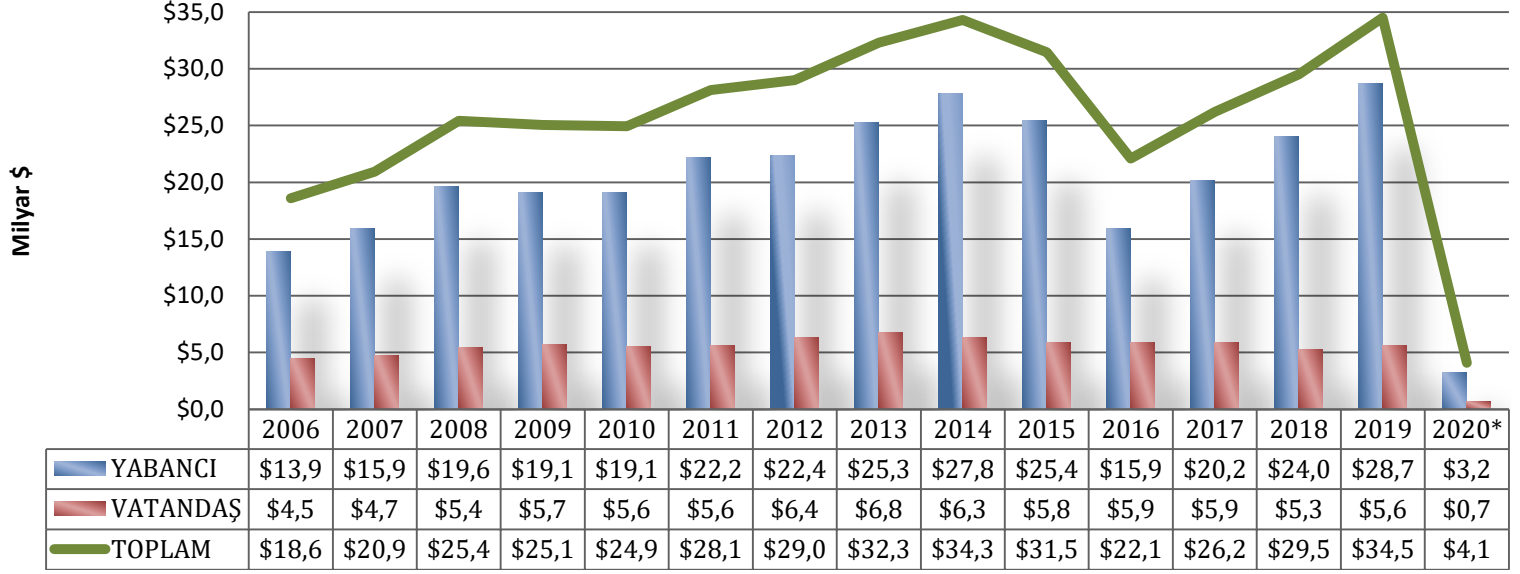
2.1. TÜRKİYE’NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA

Ülkemizin turizm geliri, 2017 yılından 2018 yılına %12,5 oranında artış göstererek 29,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir ise; 5,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek bir önceki yıla oranla % 10,1 oranında düşüş yaşamıştır. 2019 yılında ise ülkemizin turizm geliri geçtiğimiz yıla oranla %17 oranında artış göstererek 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılının ilk üç ayını incelediğimizde ülkemizin turizm geliri 4,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3'te 2006-2020 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir.

Şekil 3. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

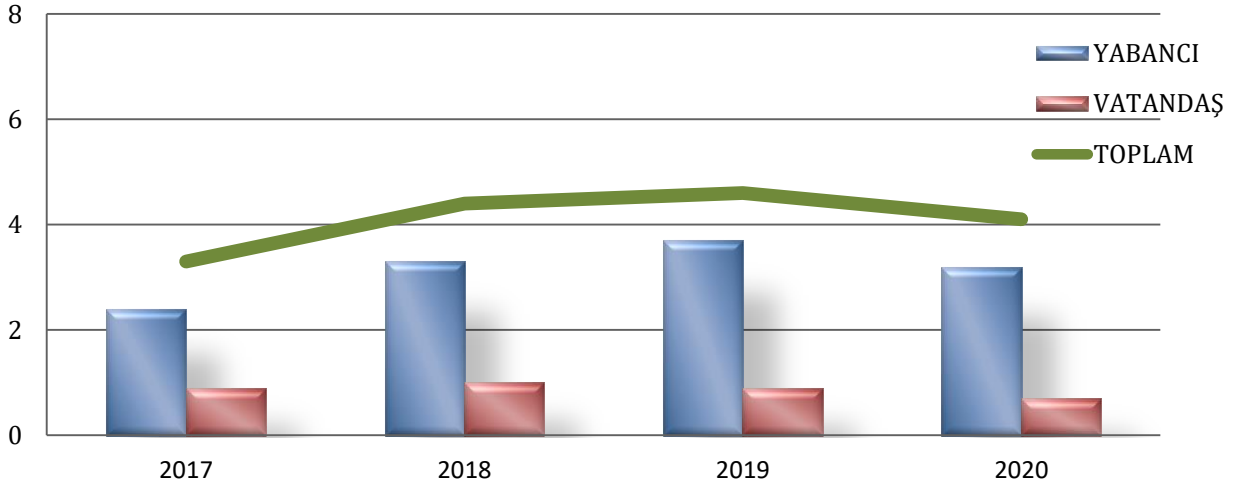

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 - Mart Ayı Bülteni.

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. (2020 yılı Ocak - Mart)

Şekil 4'te 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir. 2020 yılının turizm geliri Ocak-Mart ayı döneminde 4,1 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %11,4 oranında düşüş göstermiştir.

Şekil 4. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 - Mart Ayı Bülteni.

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

2019 yılının turizm geliri 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %17 oranında artış göstermiştir.

Düşüşün başladığı 2016 yılı ile 2019 yılına ait turizm gelirleri karşılaştırıldığında %54 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 12'de 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait turizm geliri verilmiştir.

Tablo 12. 2017 - 2020 Yılları Turizm Geliri (Milyon \$)

AYLAR	2017				2018				2019				2020				2018/2017				2019/2018				2020/2019			
	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.
OCAK	797,5	339,4	6,7	1143,6	1118,3	385,9	6,9	1511,2	1254,4	324,1	7	1585,5	1463,3	364,9	5,8	1834	40	14	4,5	32,1	12	-16	1,4	4,9	16,7	12,6	-17	15,7
ŞUBAT	703,6	282,2	6,5	992,3	979,5	314,4	7,5	1301,4	1071	282,5	5,7	1359,2	1168,8	305,2	5,5	1479,5	39	11	15	31,1	9,3	-10	-24	4,4	9,1	8	-3,5	8,9
MART	903,5	322,3	8	1233,8	1250,6	353,7	8,3	1612,6	1378,2	299,2	7,6	1685	660,2	121	6,5	787,7	38	9,7	3,8	30,7	10	-15	-8,4	4,5	-52	-60	-15	-53
3 AYLIK TOPLAM	2.404,6	943,9	21,2	3.369,7	3.348,4	1.054,0	22,7	4.425,2	3.703,6	905,8	20,3	4.629,7	3.292,3	791,1	17,8	4.101,2	39,2	11,7	7,1	31,3	10,6	-	-	4,6	11,1	12,7	12,3	11,4
NİSAN	1031,8	329,7	10,6	1372,1	1409,5	388,9	11,7	1810,1	1663,7	323,7	9,1	1996,4				37	18	10	31,9	18	-17	-22	10					
MAYIS	1533,2	361,2	10,8	1905,2	2063,1	347,6	11,3	2421,9	2331,5	297	11,1	2639,7				35	-3,8	3,7	27,1	13	-15	-1,8	9					
HAZİRAN	1810,8	313,3	11,6	2135,7	2463,5	336,8	12,2	2812,5	2979,5	346,3	12	3337,8				36	7,5	5,2	31,7	21	2,8	-1,6	19					
6 AYLIK TOPLAM	6.780,4	1.948,1	54,2	8.782,7	9.284,5	1.073,3	57,9	11.469,7	10.678,3	1.872,8	52,5	12.603,6				36,9	9,2	6,8	30,6	15,0	12,0	-9,3	9,9					
TEMMUZ	2695	758,1	15,8	3468,9	2906,1	615,7	13,1	3534,8	3603,3	770	11,8	4385,1				7,8	-19	-17	1,9	24	25,1	-9,9	24					
AĞUSTOS	3288	962,4	19,6	4270	3508,8	753,8	18,8	4281,4	4337	892	15,1	5244,1				6,7	-22	-4,1	0,3	24	18,3	-20	23					
EYLÜL	2744,5	884,3	24	3652,8	2956,7	716	13,6	3686,4	3544,5	3544,5	843	14,7				7,7	-19	-43	0,9	20	17,7	8,1	19					
9 AYLIK TOPLAM	15.507,0	4.552,9	113,6	20.174,4	18.656,1	4.212,8	103,4	22.972,3	22.163,1	4.377,8	94,1	26.635,0				20,3	-7,5	-9,0	13,9	18,8	3,9	-9,0	15,9					
EKİM	2512	481,6	19	3012,6	2887,9	413,9	16,3	3318,2	3608,5	481,4	11,6	4101,5				15	-14	-14	10,1	25	16,3	-28,8	24					
KASIM	1207,8	448,7	10,5	1667	1415,4	368,6	10,7	1794,6	1692,1	433,5	12,5	2138,1				17	-18	1,9	7,7	20	17,6	16,8	19					
ARALIK	995,2	425,6	8,8	1429,6	1068,9	350,1	8,7	1427,6	1241,1	395,9	8,9	1645,9				7,4	-18	-1,1	-0,1	16	13,1	2,3	15					
12 AYLIK TOPLAM	20.222,9	5.908,8	151,9	26.283,6	24.028,3	5.345,4	139,1	29.512,7	28.704,9	5.688,2	127,1	34.520,2				18,8	-9,5	-8,4	12,3	19,5	6,4	-8,6	17,0					

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı - 2020 Mart Ayı Bülteni

**Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(**) : Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayrımı Verilememektedir.

TURİZM GELİRİ VE ORTALAMA HARCAMA TABLOSU

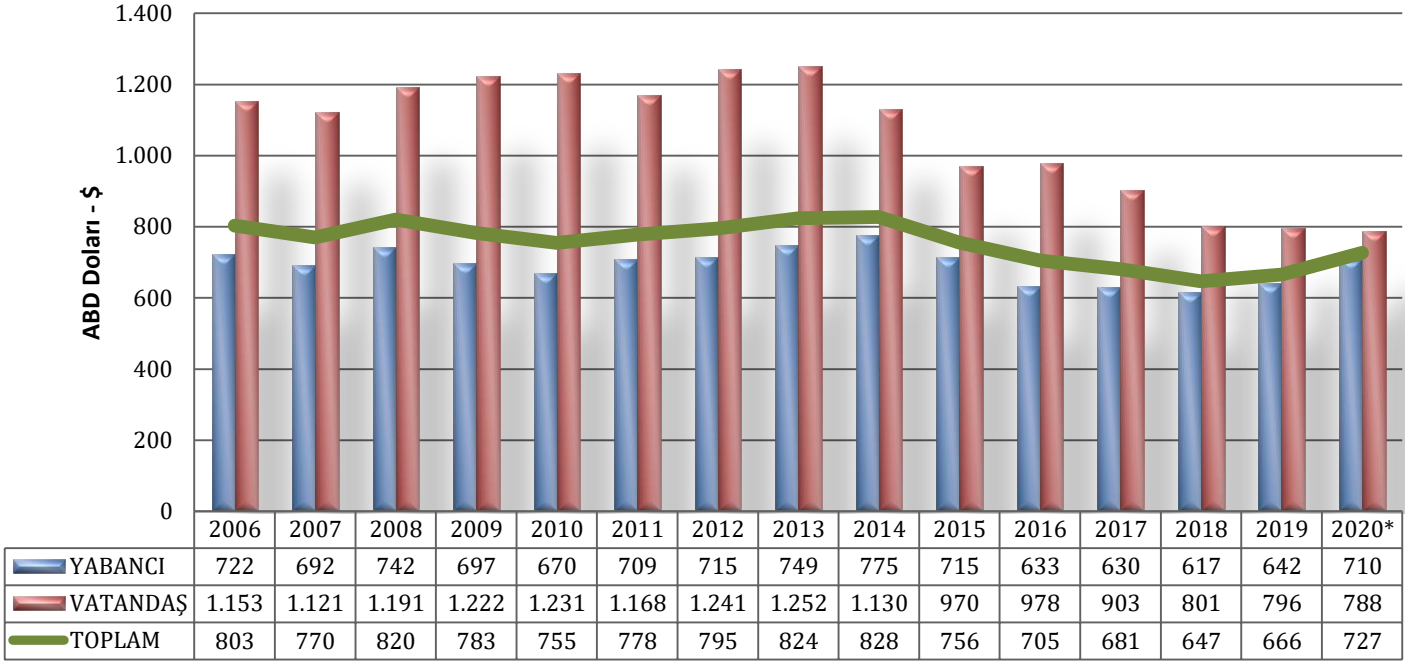
2018 yılına ait yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 617 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması 801 ABD Doları olarak gerçekleşmiş olup; 2018 yılının genel ortalama harcaması 647 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 642 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 796 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılının aylık genel ortalama harcaması 666 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılında ise; yabancı ziyaretçilerin üç aylık ortalama harcaması 710 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 788 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılının aylık genel ortalama harcaması 727 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5'te yabancı ziyaretçilerin ve yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcamasının yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Şekil 5. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Ortalama Harcamasının Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 - Mart Ayı Bülteni
*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2019 yılında ülkemizin toplam ihracat rakamı 171 milyar ABD Doları, ithalat rakamı ise 202 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı ise 31 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında gerçekleşen toplam turizm gelirimiz yaklaşık 35 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılının aynı dönemiyle karşılaştığımızda turizm gelirimiz %17 oranında artış göstermiştir.

Tablo 13'te dış ticaret verisi ve turizm gelirinin yanı sıra otomotiv ile tekstil sektörünün ithalat ve ihracat rakamlarına yer verilmiştir.

Tablo 13. Türkiye, Tekstil ve Otomotiv Sektörünün Dış Ticaret Verileri ile Turizm Sektörünün Karşılaştırılması

	2020 - Yılı Dış Ticareti Verileri (000 \$)						
	YILLAR / KALEMLER	2016	2017	2018	2019	2020	Değişim
							(%)
TÜRKİYE (*)	Türkiye Toplam İthalatı	16.000.570	51.800.551	64.316.667	50.471.872	55.655.335	-22%
	Türkiye Toplam İhracatı	36.280.108	394.457.945	43.245.483	44.533.810	42.749.170	3%
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	20.279.538	342.657.394	-21.071.184	-5.938.062	-12.906.165	-72%
TURİZM (*)	Turizm Geliri	4.066.000	3.369.700	4.425.200	4.629.700	4.101.200	5%
OTOMOTİV (*)	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	-20,0%	-1,0%	21,0%	78,0%	31,8%	
	Otomotiv İthalatı	5.206.296	4.158.335	5.097.387	3.412.946	4.552.330	-33%
	Otomotiv İhracatı	5.169.355	6.580.160	7.471.987	7.458.348	6.687.111	0%
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-36.941	2.421.825	2.374.600	4.045.402	2.134.781	70%
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,99%	1,58%	1,47%	2,19%	1,47%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	32,54%	8,03%	7,93%	6,76%	8,18%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	14,25%	1,67%	17,28%	16,75%	15,64%	
TEKSTİL (*)	Tekstil İthalatı	3.081.246	2.860.158	3.319.316	2.518.792	2.883.216	-24%
	Tekstil İhracatı	6.874.189	6.888.030	7.608.292	7.544.572	7.185.601	-1%
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	3.792.943	4.027.872	4.288.976	5.025.780	4.302.385	17%
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,23%	2,41%	2,29%	3,00%	2,49%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	19,26%	5,52%	5,16%	4,99%	5,18%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	18,95%	1,75%	17,59%	16,94%	16,81%	

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. 2020 Ocak - Mart Bülteni

*Kaynaklar: (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (*) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-87 (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar

GTİB-50-63

2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ

Türkiye'nin turizm gideri, 2016 yılında 5,04 milyar ABD Doları olan turizm gideri, 2017 yılında %1,7 artarak 5,13 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında turizm gideri 2017 yılına oranla %4,7 azalarak 4,89 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiş ve 2019 yılında ki turizm giderine baktığımızda ise; geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla %10,1 oranında düşüş gerçekleşmiştir.

2020 yılının üç aylık turizm gideri geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştığımızda 25,6 oranında bir düşüşle 793 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14'de turizm giderimizin aylara ve yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Tablo 14. Türkiye Turizm Giderinin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (Milyon \$)

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	481	275,2	363,2	346,2	330	-43	31,9	-4,7	-4,7
ŞUBAT	531,4	277,4	342,8	335	304,4	-48	23,6	-2,3	-9,1
MART	525,2	303,2	373	385,5	159,1	-42	23	3,4	-58,7
3 AYLIK TOPLAM	1.537,60	855,8	1.079,00	1.066,70	793,50	-44	26,1	-1,1	-25,6
NİSAN	475,1	428,9	561,6	336,5		-9,7	30,9	-40,1	
MAYIS	555,1	499,3	519,8	319,8		-10	4,11	-38,5	
HAZİRAN	479,5	458,2	568,8	426,2		-4,4	24,1	-25,1	
6 AYLIK TOPLAM	3.047,30	2.242,20	2.729,20	2.149,2		-26	21,7	-21,3	
TEMMUZ	436,8	557,5	428,9	450,4		27,6	-23,1	5,0	
AĞUSTOS	327,6	505,9	422,9	431,5		54,4	-16,4	2,0	
EYLÜL	367,4	497,4	357,5	349,1		35,4	-28,1	-2,3	
9 AYLIK TOPLAM	4.179,10	3.803,00	3.938,50	3.380,2		-9	3,56	-14,2	
EKİM	313,3	462,6	328,4	352,2		47,7	-29,0	7,2	
KASIM	272	417,3	302,1	332,9		53,4	-27,6	10,2	
ARALIK	285,4	454,4	327,2	338,4		59,2	-28,0	3,4	
12 AYLIK TOPLAM	5 049,8	5 137,3	4 896,3	4.403,7		1,7	-4,7	-10,1	

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü 2020 Mart Ayı Bülteni

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

Avrupa Keyfi. Kaçmasın.

Aktarmasız
Avrupa'ya uçun

68⁹⁹*, €'dan
başlayan fiyatlarla

SunExpress Güneş Ekspres Havaçılık A.Ş., Yenigöl Mah. Nergiz Sok. No: 84 PK. TR-07230 Moratpazarı, Antalya
SunExpress Deutschland GmbH, Gateway Gardens, De-Saint-Exupéry-Strasse 10, D-60549 Frankfurt am Main
www.sunexpress.com | +44 0 797 10 09 11 (dak.)
* Tek yön, tüm vergi ve harçlar dâhildir.

İş görüşmenize giden en hızlı yol.

